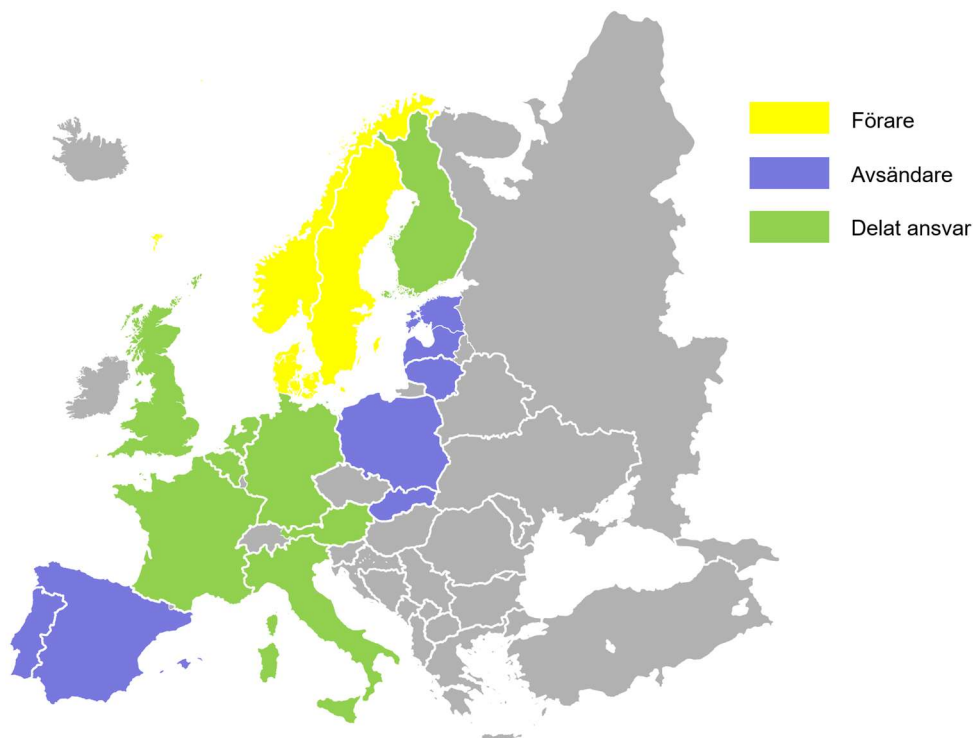

Bilaga 3 – Sammanfattning av ansvarsregler för lastsäkring i olika länder

Inledning

MariTerm AB har försökt att ta reda på relevanta regler gällande ansvaret för lastsäkring genom sökning på internet samt ett utskick av ett frågeformulär till olika personer och organisationer i Europa som är insatta i lastsäkringsfrågor. Resultatet visar att det skiljer sig från den ena ytterligheten att föraren har hela ansvaret som råder i Sverige, Norge och Danmark till den andra att avsändaren är ansvarig för att lastsäkringen är korrekt som råder i de baltiska staterna, Polen samt Spanien och Portugal. Däremellan finns ett antal länder där ansvaret är fördelat mellan de olika parterna i transportkedjan där varje part tar ansvar för sin del, se karta nedan. Det ska understrykas att det i lagstiftningen i samtliga länder är föraren av ett fordon som är ytterst ansvarig för att fordonet är trafiksäkert när transporten påbörjas.

Fördelning av ansvar för lastsäkring i olika europeiska länder år 2022

Observera - En del av materialet är översatt med AI-verktyg och tolkningarna är gjorda efter bästa förmåga och det ska understrykas att MariTerm AB inte har tillräcklig juridisk kunskap för att kunna gå i god för att tolkningarna är helt korrekta.

Ett av de svårare tolkningsproblemen är betydelsen av engelskans "sender", "shipper" och "consignor". I samtliga fall kan dessa tre uttryck översättas till svenskans "avsändare" men det förefaller att det i en del texter pekar på olika roller i transportkedjan. Därför har "avsändare" främst används för uttrycket "sender" och "consignor" som är en mer administrativ roll och som brukar stå för den part som ställer iordning och överlämnar en sändning enligt transportavtalet. "Shipper" har översatts med "lastare" som ska ses som den som fysiskt lastar godset.

Innehållsförteckning

Inledning.....	1
Innehållsförteckning.....	2
Belgien.....	3
Danmark.....	4
Estland.....	5
Finland.....	6
Frankrike.....	6
Förenade Kungariket Storbritannien och Nordirland.....	7
Italien.....	9
Lettland.....	10
Litauen.....	11
Norge.....	13
Polen.....	14
Portugal.....	15
Slovakien.....	15
Spanien.....	16
Tyskland.....	16
Österrike.....	18

Belgien

Den belgiska vägtrafiklagen KB 01/12/1975 ger en mycket tydlig beskrivning av hur ansvaret för olika uppgifter fördelas mellan olika parter i transportkedjan.

- *Vägtrafiklag*: KB 1975-01-12. Artikel 45a handlar särskilt om lastsäkring vid tunga transporter. Artikel 45a.3 om ansvaret, särskilt 6:e stycket.
<https://wegcode.be/wetteksten/secties/kb/wegcode/2146-art45bisvg>
- *Lag av den 15 juli 2013 om godstransporter på väg* av den 15 juli 2013.
<https://wegcode.be/wetteksten/secties/wetten/wet150713-gv/2096-wet-15-07-2013-gv>
- *Kunglig förordning av den 22 maj 2014 om godstransporter på väg*.
<https://www.wegcode.be/nl/regelgeving/2014014302~bzzko3vgtl>

Utdrag ur den belgiska vägtrafiklagen KB 01/12/1975 artikel 45 §3:

Om inte annat avtalats i förväg och skriftligen skall samtliga följande villkor vara uppfyllda:

1° Transportören uppfyller följande villkor:

- a) Han tillhandahåller ett fordon som är lämpligt för den last för vilken han har kontrakterats,
- b) han på lastningsplatsen uppvisar ett fordon som är rent och utan strukturella skador,
- c) han skall se till att containern är fastsatt i chassit,
- d) han säkrar lasten i enlighet med denna artikel.

2° Förpackaren uppfyller följande villkor:

- a) Han beskriver varorna. Denna beskrivning innehåller åtminstone den information som nämns i punkt 3,
- b) om det finns risk för att godset skadas av spännband, skall han beskriva en alternativ metod för att säkra lasten. Om denna alternativa metod ställer särskilda krav på det fordon som används skall dessa anges.

3° Lastaren uppfyller följande villkor:

- a) Han garanterar att lasten sprids över lastgolvet,
- b) han uppfyller fordonets högsta tillåtna massa och axellaster,
- c) han skall lämna den information som anges i punkterna 3 och 4;
- d) han skall möjliggöra en korrekt säkring av godset.

4° Avsändaren skall tillhandahålla alla nödvändiga dokument, som skall innehålla minst

- a) En korrekt beskrivning av godset,
- b) den totala lastens vikt,
- c) alla uppgifter som behövs för en korrekt förpackning,
- d) anmälan till förpackaren och/eller transportören om speciella transportparametrar för enskilda kollin som det måste tas hänsyn till.

Artikel 45.3 tredje stycket

Avlastaren skall i förväg och skriftligen lämna alla uppgifter som transportören anser nödvändiga för att lasta godset. Denna information ska minst bestå av följande:

1. Godsets art.
2. Lastens massa och varje godsenshet.
3. Tyngdpunktens läge för varje godsenshet om den inte befinner sig i mitten.
4. De yttre dimensionerna för varje godsenshet.
5. Staplingsbegränsningar och anvisning som skall tillämpas under transporten.
6. Varornas friktionsfaktor, om den inte ingår i bilaga B till EN 12195:2010 eller i bilagan till IMO/UNECE/ILO-standarderna.
7. All ytterligare information som krävs för rätt säkring av godset.

Danmark

I Danmark ansvarar föraren för att godset är ordentligt lastsäkert enligt den danska vägtrafiklagen. Föraren kan straffas för att inte ha säkrat varorna på ett tillfredsställande sätt eller för att inte ha kontrollerat att avsändaren har säkrat varorna tillräckligt.

I Danmark ansvarar åkeriet för att fordonen är i gott skick.

- *Vägtrafiklagen: Færdselsloven LBK nr. 1324 af 21/11/2018 - § 82, (Ansvar)*
<https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2018/1324>
- *Föreskrifter för lastsäkringsbesiktning: Föreskrift BEK nr 1306 av den 07/09/2020 Beslut om utförande av besiktning av nyttofordon vid teknisk sida av vägen*
<https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2020/1306>
- *Regler för körkort: BEK nr 906 av 27/08/20 Order om körkort*
<https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2019/906>

Ur den danska vägtrafiklagen:

§ 82.1: Gods får inte placeras på ett sådant sätt att föraren inte har fri sikt och tillräcklig möjlighet att manövrera fordonet. Varor får inte övertäcka skyltar, obligatoriska lampor och registreringsskylt.

§ 82.3: Godset ska placeras på ett sådant sätt att de inte kan utsätta personer för fara eller orsaka skada på egendom. Den får inte heller kunna glida, tippa, släpa efter eller ramla av på vägbanan, orsaka störande dammbildning eller liknande olägenheter, hindra trafiken eller orsaka onödigt buller.

Lastsäkringen inspekteras enligt EU-direktivet 2014/47/EU enligt förordning BEK nr. 1306 af 07/09/2020 § 15 och bilaga III:

- § 15. Vid en första kontroll enligt avsnitt 8 eller vid en ingående kontroll enligt avsnitten 10-13 får ett fordon underkastas kontroller av lastens fastsättning i enlighet med bilaga III för att säkerställa att lasten är säkrad på ett sådant sätt att den inte hindrar säker körning av fordonet eller utgör ett hot mot liv, hälsa, egendom eller miljö.

Estland

I Estland är det i huvudsak avsändaren som är ansvarig för att godset har lastsäkrats på ett korrekt sätt om inget annat har avtalats i transportavtalet.

- *Vägtrafiklag: Liiklusseadus*

<https://www.riigiteataja.ee/en/eli/ee/Riigikogu/act/515072022005/consolide>

34 §

(6) Lasten ska placeras, säkras och täckas i enlighet med sina egenskaper och förpackas på ett sådant sätt att den inte äventyrar människor eller miljö, inte orsakar ekonomisk skada eller hindrar trafiken.

(13²) Den utrustning som används för att säkra lasten måste uppfylla de krav som gäller för säkringsutrustning, motsvara användningsändamålet och vara intakt, i funktionsdugligt skick och tillräckligt stark för att hålla lasten på plats och tillsammans.

(14) Farligt gods transporteras i enlighet med det förfarande som fastställts på grundval av vägtransportlagen.

(16) Mer detaljerade villkor och förfaranden för placering, säkring och täckning av last samt de inspektionsmetoder som används av den person som utövar trafikövervakning fastställs genom en förordning från den minister som ansvarar för det politiska området.

- *Vägtransportlagen: Autoveoseadus*

<https://www.riigiteataja.ee/en/eli/518012019007/consolide>

34 § §. Krav på avsändare av gods och godstransporter på väg vid stuvning, säkring och täckning av gods

(1) Vägtransportföretaget ska förse avsändaren av godset med uppgifter om lastbilen och dess släpvagn som är nödvändiga för att uppfylla kraven i 34 § 6, 8, 11 och 12 § i trafiklagen och som har upprättats med stöd av 16 § i denna lag.

(2) Speditören skall till det vägtransportföretag med vilket speditören ingår ett avtal om transport av en container eller ett växelflak lämna in ett intyg om vikten av den transporterade containern eller växelflaget.

(3) Avsändaren av varor ska stuva, säkra och täcka varorna på ett transportsäkert sätt, med beaktande av krav som fastställts på grundval av underavsnitten 6, 8, 11, 12 och 13 i § 34 i trafiklagen och som fastställts på grundval av underavsnitt 16 i denna.

(4) Avsändaren av varor säkerställer att den faktiska vikten och måtten på det gods som lastas motsvarar dem som anges i följedokumentet och att den faktiska vikten och måtten på det lastade motordrivna fordonet, dess släpvagn eller fordonskombination överensstämmer med § 80 i trafiklagen och uppfyller de krav som fastställts på grundval av denna.

(5) Underavsnitt 3 i detta avsnitt är inte tillämpligt på avsändaren av varor om vägtransportföretaget lastar, säkrar eller täcker godset enligt ett transportavtal.

(6) Om vägtransportföretaget stuvor, säkrar eller täcker godset, ska avsändaren förse vägtransportföretaget med uppgifter som är nödvändiga för att uppfylla kraven i 34 § 6, 8, 11 och 12 §§ i trafiklagen och som har upprättats med stöd av 16 § i samma lag.

(7) Vid klassificering av överträdelser av de krav som fastställts för stuvning, säkring och täckning av gods som farliga, större och mindre, tabell 1 i bilaga III till Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/47/EU om vägkontroller av trafiksäkerheten hos nyttofordon i trafik i unionen och om upphävande av direktiv 2000/30/EG (EUT L 127, 29.04.2014, s 134–218) åberopas.

Finland

Föraren ansvarar för att fordonet framförs på ett trafiksäkert sätt men enligt vägtrafiklagen fördelas ansvaret för att godset är korrekt lastsäkrat mellan olika parter i transportkedjan.

- *Vägtrafiklag*: 10.8.2018/729
<https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2018/20180729>
- *Bestämmelser för lastsäkring*: TRAFICOM/149639/03.04.03.00/2019
<https://www.finlex.fi/sv/viranomaiset/normi/454001/46875>
- *Lagen om transport av farligt gods*: 2.8.1994/719
<https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1994/19940719>
- *Straffrätt*: 19.12.1889/39
<https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1889/18890039001>

Föraren ansvarar för att fordonet framförs på ett säkert sätt enligt vägtrafiklagen 2018/729 § 3, 8 och 107-113.

Ansvaret för lastsäkring av yrkestrafiken är fördelat enligt vägtrafiklagen 2018/729 § 114:

- Föraren ska före resans början försäkra sig om att fordonet är lastat i enlighet med gällande regler och föreskrifter.
- Föraren ska under transporten se till att lasten hålls placerad och säkrad i enlighet med kraven i vägtrafiklagen
- Den som lastar och säkrar lasten i ett fordon eller en person som på grund av sin position har gett instruktioner om lastning och säkring av lasten ansvarar för att lasten är korrekt lastsäkrad.
- Avsändaren ansvarar för att den som lastar godset har korrekt och tillräcklig information om fordonet.
- Transportören ansvarar för att ett fordon är utrustat med den vanliga utrustningen för att surra lasten och som också i övrigt är lämplig för transport av själva lasten av säkerhetsskäl.
- För en redan lastad lasttransportenhet (CTU) är den person som har tagit CTU i bruk eller gått med på att ta i bruk före lastning ansvarig.
- Lastaren och transportören ska se till att de anställda som deltar i lastning och transport är tillräckligt förtrogna med de bestämmelser om lastsäkring som gäller deras arbetsuppgifter.

Frankrike

Ansvaret för att säkra gods på fordon bygger på vad som står i transportavtalet. I standardavtalet är föraren ansvarig för lastsäkring på fordon under 3 ton medan på fordon över tre ton är det avsändarens ansvar att säkra godset på fordonet.

- *INRS Ed 6145 – Information om avlastning på vägfordon*
<https://www.boe.es/eli/es/rdlg/2015/10/30/6/con>
- *Standard transportavtal*
https://www.legifrance.gouv.fr/codes/article_lc/LEGIARTI000043864485

Information om vägtransporter från franska regeringen

<https://www.ecologie.gouv.fr/politiques/securite-et-transport-routier>

- Stuvning: Översikt och tillämpliga riktlinjer/standarder

<https://www.crtl.fr/en/stowage-overview-and-applicable-guidelines-standards/>

Ansvar för att lasta och säkra gods på fordon åligger transportören, huvudmannen (t.ex. avsändaren), mottagaren eller dennes representanter, som måste känna till principerna för lastsäkring. Det finns många rättsliga skyldigheter att definiera de olika aktörernas uppdrag när det gäller att säkra laster. Föraren av fordonet är inte nödvändigtvis ansvarig för dess förverkligande.

Standardavtal

Det standardavtal som används av yrkesverksamma inom vägtransportsektorn har utvecklats i samråd med professionella organisationer inom ramen för National Transport Council och innehåller särskilt krav på transportsäkerhet.

I standardavtalen definieras transportsektorns användning och sedvänjor och identifieras å ena sidan de exakta uppgifterna om den planerade transporten och å andra sidan de skyldigheter som åligger den instruerande parten och transportören.

Utdrag ur standardavtal – Artikel 7 – Lastning, säkring, lossning

[...] För transporter på mindre än tre ton: transportören utför lastning, säkring och lossning under eget ansvar [...].

[...] För transporter på minst tre ton: lastning, förstängning och säkring av varorna utförs av kunden eller av hans representant under hans ansvar. Transportören ger kunden all användbar information för en balanserad fördelning av godset för att säkerställa fordonets stabilitet och överensstämmelse med den maximala axelbelastningen.

Transportören kontrollerar att lastning, viktfördelning eller stuvning inte äventyrar trafiksäkerheten. I annat fall måste han begära att de görs om under tillfredsställande förhållanden eller vägra att ta emot varorna [...].

Med tanke på dessa olika texter är det viktigt att alla berörda parter är medvetna om sina respektive uppdrag. Det kan inte under alla omständigheter sägas att föraren är den enda personen som ansvarar för lastning av sitt fordon.

Förenade Kungariket Storbritannien och Nordirland

I Förenade Kungariket är föraren inte den enda personen som ansvarar för fordonets säkerhet och dess last. Även avsändare och andra delaktiga i transportkedjan bör göra sig medvetna om reglerna i Departement for Transport (DfT:s) riktlinjer: Säker last på fordon. Vem som helst av dessa parter kan straffas för brott mot vägtrafiklagens föreskrift 40A.

- *Vägtrafiklagen*: 1988 års vägtrafiklag

<https://www.legislation.gov.uk/ukpga/1988/52/contents>

Genom förordning 40A i Road Traffic Act 1988 infördes genom 1991 års vägtrafiklag:

- 40 A. En person gör sig skyldig till ett brott om han använder, låter eller tillåter någon annan att använda, ett motorfordon eller en släpvagn på en väg när
- a) motorfordonets eller släpvagnens skick eller dess tillbehör eller utrustning, eller
  - b) det ändamål för vilket den används, eller
  - c) antalet passagerare som transporteras av den eller det sätt på vilket de transporteras, eller

d) lastens vikt, placering eller fördelning, eller det sätt på vilket den är säkrad, är sådan att användningen av motorfordonet eller släpvagnen medför risk för att någon person skadas.

- *Vägtrafiklagen*: Vägtrafiklagen 1991
<https://www.legislation.gov.uk/ukpga/1991/40/contents>
- *Regler för lastsäkring*: Vägfordon (konstruktion och användning) Förordningar 1986 - SI 1986 nr 1078
<https://www.legislation.gov.uk/uksi/1986/1078/regulation/100/made>

Regel 100

"Underhåll och användning av fordon för att inte vara en fara etc."

(1) Ett motorfordon, varje släpvagn som dras därav och alla delar och tillbehör till ett sådant fordon och en sådan släpvagn ska alltid vara i sådant skick och antalet passagerare som transporteras med ett sådant fordon eller en sådan släpvagn, det sätt på vilket passagerare transporteras i eller på ett sådant fordon eller släpvagn samt vikt, fördelning, packning och justering av lasten på ett sådant fordon eller en sådan släpvagn ska alltid vara sådan att ingen fara orsakas eller sannolikt kommer att orsakas någon person i eller på fordonet, släpvagnen eller på en väg.

Under förutsättning att bestämmelserna i denna förordning med avseende på antalet passagerare som transporteras inte skall tillämpas på ett fordon på vilket 1984(a) års förordning om kollektivtrafikfordon (bärkraft) är tillämplig.

2. Den last som transporteras av ett motorfordon eller en släpvagn ska alltid vara säkrad, om nödvändigt genom annan fysisk fasthållning än sin egen vikt, och vara i ett sådant läge att varken fara eller olägenhet kan orsakas någon person eller egendom på grund av att lasten eller någon del därav faller eller blåses från fordonet eller på grund av någon annan rörelse av lasten eller någon del därav i förhållande till fordonet.

3. Inget motorfordon eller släpvagn får användas för något ändamål för vilket det är så olämpligt att det orsakar eller kan orsaka fara eller olägenhet för någon person i eller på fordonet eller släpvagnen eller på en väg."

- *Straffrätt*: Road Traffic Offenders Act 1988
<https://www.legislation.gov.uk/ukpga/1988/53/contents>
- *Lastsäkring*: Fordonets operatörsvägledning - GOV.UK
<https://www.gov.uk/government/publications/load-securing-vehicle-operator-guidance/load-securing-vehicle-operator-guidance>
- *Department for Transport (DfT) uppförandekod*: Säker last på fordon
<https://www.gov.uk/government/publications/safety-of-loads-on-vehicles-code-of-practice>

Italien

I Italien är det i första hand föraren som ansvarar för lastsäkringen. Men enligt nationell lagstiftning kan andra parter som är involverade i lastningen av fordonet ha ett visst ansvar.

- Webbsida med information om lastsäkring i Italien:
<https://sicurezzaelcarico.it/index.php/en/home-en/>
- Italiensk lag:
<https://sicurezzaelcarico.it/index.php/leggi-e-norme/legislazione-nazionale/>
- Lagstiftningsdekret av den 21 november 2005, n. 286 - Bestämmelser om omorganisation av lagstiftningen om reglerad liberalisering av utövandet av transportföretagets verksamhet
<https://www.normattiva.it/uri-res/N2Ls?urn:nir:stato:decreto.legislativo:2005-11-21;286!vig=>

I lagstiftningsdekret av den 21 november 2005, n. 286 - Bestämmelser om omorganisation av lagstiftningen om reglerad liberalisering av utövandet av transportföretagets verksamhet, antar partikulär betydelse vad som rapporteras i artikel 7, "Transportörens ansvar, avsändarens klient och godsägaren".

Artikel 7, § 3 lyder:

I närvaro av ett avtal om godstransport på väg som föreskrivs i skriftlig form, där föraren av det fordon med vilket transporten utfördes har brutit mot de regler om trafiksäkerhet som avses i punkt 6, transportören, kunden samt lastaren och ägaren av det gods som transporteras som har lämnat instruktioner till föraren om återlämnande av samma, är skyldiga att samarbeta med samma förare enligt artikel 197 i lagstiftningsdekretet av den 30 april 1992, n. 285, och efterföljande ändringar, om metoderna för utförande av tjänsten, som föreskrivs i kontraktshandlingarna, är oförenliga med förarens respekt för de överträdde trafiksäkerhetsreglerna och deras ansvar, inom de gränser och med de metoder som fastställs i detta lagstiftningsdekret, fastställs av de organ som ansvarar för att utföra trafikpolistjänsterna, i enlighet med artikel 12 i lagstiftningsdekretet av den 30 april 1992, n. 285. Handlingar och beteenden som syftar till att belasta transportören med de ekonomiska konsekvenserna av de sanktioner som tillämpas på kunden, avsändaren och ägaren av varorna till följd av brott mot trafiksäkerhetsbestämmelserna är ogiltiga.

Enligt nationell lagstiftning, i händelse av överträdelse av vissa vägtrafikbestämmelser, förutom föraren, kommer kunden, avsändaren, ägaren av varorna också att vara skyldig att delta. Det kommer att vara dessa ämnen som måste visa att den konstaterade överträdelsen uteslutande beror på förarens försumliga beteende och inte på en transport som beställts eller laddats felaktigt.

Lettland

Om inget annat har avtalets är det avsändarens ansvar att lasta och säkra godset på fordonet. Föraren ska kontrollera att godset är tillräckligt säkrat och har rätten att vägra utföra transporten om den inte uppfyller kraven.

- *Vägtrafiklag*: <https://likumi.lv/ta/en/en/id/45467>
- *Vägtrafikreglering*: Vägregler
<https://likumi.lv/ta/en/en/id/274865-road-traffic-regulations>

Avsnitt 20. Transport av gods

191. En last skall placeras i ett fordon och, i förekommande fall, fastställas i enlighet med de krav som fastställs i lagar och andra författningar om placering och säkring av styckegods vid vägtransporter så att

- 191.1. att inte äventyra vägtrafikanter, att inte falla och släpa efter på vägen;
- 191.2. att inte begränsa sikten för en fordonsförare,
- 191.3. att inte påverka fordonets stabilitet och störa kontrollen av denna,
- 191.4. att inte övertäcka externa belysningsanordningar, ljusreflektorer, registreringsskyltar och igenkänningskyltar, och inte heller att störa för att se signaler som ges manuellt,
- 191.5. att inte orsaka buller, damma och förorena eller skräpa ner miljön.

- *Lag om vägtransport*: Autopāravadājumu likums
<https://likumi.lv/ta/en/en/id/36720-law-on-carriage-by-road>

Avsnitt 11. Transportörens skyldigheter vid överföring av ett vägfordon

- (1) Transportören ska vid en tidigare överenskommen tidpunkt tillhandahålla ett vägfordon som ska vara i gott tekniskt skick, lämpligt för transport av den relevanta typen av gods och uppfylla sanitära krav.
- (2) Vägfordonets lämplighet för transport av en relevant typ av gods ska fastställas av avsändaren.
- (3) Om brister i vägfordonen som kan påverka lastsäkringen av godset upptäcks, har en avsändare rätt att vägra lastning av godset i ett sådant vägfordon.

Avsnitt 12. En avsändares och transportörs skyldigheter vid mottagande och överföring av gods för transport

- (1) En avsändare är skyldig att tillhandahålla gods för transport i förpackning som är nödvändig för skydda godset under transporten.
- (2) Varorna måste grupperas och de nödvändiga dokumenten måste utarbetas separat för varje mottagare.
- (3) Transportören ska, på begäran av avsändaren, kunna visa upp dokument som bekräftar rätten till att utföra transporten. Transportören ska kontrollera att godset är lastat och säkrat i ett vägfordon i enlighet med kraven på trafiksäkerhet och vägfordonets funktion. Om transportören vid en extern inspektion har fastställt att lasten inte uppfyller kraven på vara lastade och säkrade på ett trafiksäkert sätt, är transportören skyldig att underrätta avsändaren om detta. På begäran av transportören skall avsändaren åtgärda de brister som konstaterats vid lastning och säkring av godset. Föreskrifter för placering och säkring av godset skall utfärdas av regeringen.

- (4) Om en avsändare vägrar att åtgärda de brister som konstaterats vid lastning och säkring av gods eller om godset inte uppfyller bestämmelserna i punkt ett i detta avsnitt, har transportören rätt att vägra utföra transporten och att anse att godset inte överlåtits korrekt för transport. En anteckning i godsets transportdokumentation skall göras avseende denna.

Avsnitt 15. Fördelning av lastnings- och lossningsuppgifter samt uppgifter för rengöring av ett vägfordon

- (1) Den lastsäkringsutrustning som behövs för lastning och lossning av gods ska tillhandahållas av avsändaren, men avlägsnas av en mottagare, om inget annat anges i avtalet.
  - (2) Utrustning för att täcka och säkra godset ska placeras av transportören, om inget annat anges i avtalet.
  - (3) En fraktförare ska till en mottagare överlämna all lastsäkringsutrustning som tillhör avsändaren tillsammans med godset eller leverera tillbaka till denne i enlighet med avsändarens anvisningar på fraktsedeln.
  - (4) Redovisningen av ovannämnda transaktioner utförs i enlighet med de förfaranden som anges i kontraktet.
  - (5) Godset ska lastas i, stuvas, täckas och säkras i ett vägfordon av avsändaren, men förstängningsutrustning och surrningsutrustning ska avlägsnas och godset ska lossas av mottagaren.
  - (6) En transportör får, efter överenskommelse med en avsändare eller mottagare, åta sig lastning och lossning av varor. I avtalet skall bestämmelserna för tillhandahållande av sidotjänster anges.
- *Regler för lastsäkring*: Föreskrifter om användning av fordon FOR-1990-01-25-92
<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/1990-01-25-92>
  - *Föreskrifter för kontroll av vägfordon*: Föreskrifter om kontroll av fordon längs väg FOR-2017-10-13-1615
<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2017-10-13-1615>

Litauen

Ansvarsreglerna i Litauen liknar dem i Lettland det vill säga att om inget annat har avtalets är det avsändarens ansvar att lasta och säkra godset på fordonet. Föraren ska kontrollera att godset är tillräckligt säkrat och har rätten att vägra utföra transporten om den inte uppfyller kraven.

- *Vägtrafiklag*
<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/823575a0ec1811e5820eec7ea316d20a?jfwid=j4afzs93>
- *Regler för vägtrafik*:
<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.203613/asr>

Avsnitt 28 – Godstransport

208. Last i fordon i kategorierna N och O ska placeras och/eller säkras i enlighet med de krav för placering och/eller säkring av last i fordon i kategorierna N och O som fastställts av direktören för Litauens trafiksäkerhetsmyndighet. Laster i alla

- fordonskategorier skall stuvras och vid behov säkras och täckas på ett sådant sätt att
- 208.1. inte förarens sikt försämras,
  - 208.2. inte fordonets stabilitet försämras och påverkar körningen,
  - 208.3. inte externa ljusanordningar, ljusreflektorer, registrerings skyltar, kännetecken och signaler övertäcks.
  - 208.4. inte godset kan falla, släpa efter, bullra eller förorena vägen och miljön;
  - 208.5. inte godset utgör en fara för människor eller materiella värden, skadar väganläggningar eller tekniska trafikregleringsåtgärder.
209. Föraren skall omedelbart åtgärda bristerna i lastens placering och/eller säkringen av godset, och om detta inte kan göras, sluta köra.

- *Vägtransportkod: Vägregler*

<https://likumi.lv/ta/en/en/id/274865-road-traffic-regulations>

Artikel 32. Lastning och lossning av varor

1. Om inget annat anges i avtalet ska varorna lastas av avsändaren och lossas av mottagaren. Transportören ska kontrollera om lastning och säkring av godset uppfyller trafiksäkerhetskraven och andra villkor för godstransport.
2. De anordningar som krävs för att säkra godset och som tillhör avsändaren ska levereras till mottagaren tillsammans med godset eller, enligt avsändarens anvisningar i fraktsedeln, ska transportören överlämna säkringsutrustningen till avsändaren för dennes räkning.

Artikel 36. Märkning och förpackning av varor

1. Godset skall, i enlighet med sina tekniska villkor och standarder, förberedas, förpackas och märkas på lämpligt sätt så att besättningen, tredje man, miljön, godset eller fordonet inte utsätts för fara under transporten.
2. Godset ska märkas på det sätt som föreskrivs i vägtrafikregler och andra föreskrifter.

Artikel 51. Befrielse från ansvar eller minskning av ansvarets omfattning

1. Transportören ska befrias från ansvar för att resgods, gods eller postpaket helt eller delvis går förlorat eller skadas, såvida det inte finns bevis för att alla nödvändiga åtgärder har vidtagits för att undvika skada eller att han inte har kunnat tillämpa sådana åtgärder. Om transportören bevisar att skadan har orsakats eller påverkats eller ökat av avsändarens eller mottagarens handlingar, med beaktande av personens skuld, kan ansvarets omfattning minskas eller transportören befrias från ansvar.
2. Transportören skall befrias från ansvar för att gods helt eller delvis går förlorat eller skadas om avsändaren (mottagaren) underlåter att bevisa sitt fel under följande omständigheter:
  - 1) godset levereras med ett fordon utan mekaniska defekter och med avsändarens förseglingar av lastbäraren är intakta eller att det inte finns några skadade eller påverkan på tillverkarens säkerhetsförseglingar av förpackningarna.;
  - 2) delvis förlust av eller skada på varorna som beror på naturliga orsaker vid en vägtransport med fordon (uttorkning, rost, svinn etc.);
  - 3) varorna har åtföljts av avsändarens eller mottagarens ombud,
  - 4) partiell förlust av godset inte överstiger naturligt svinn eller tillåtna felgränser för mätinstrument som är tillämpliga vid godstransporter med vägfordon.

- *Kod för administrativa brott: Autopärvadājumu likums*

<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/4ebe66c0262311e5bf92d6af3f6a2e8b/asr>

Norge

I Norge ansvarar föraren för att godset är ordentligt lastsäkert enligt den norska vägtrafiklagen. Föraren kan straffas för att inte ha säkrat varorna på ett tillfredsställande sätt eller för att inte ha kontrollerat att avsändaren har säkrat varorna tillräckligt.

I Norge ansvarar transportören för att fordonen är i gott skick.

Observera – Norge förbereder ändringar i lagstiftningen som ökar fordonsägarens (åkeriets) ansvar för att godset är tillräckligt lastsäkrat av laster med hög riskpotential till exempel betongelement, pappers- och stålullar.

- *Vägtrafiklagen*: LAG-1965-06-18-4
<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1965-06-18-4?q=sikring%20av%20last>
- *Regler för lastsäkring*: Föreskrifter om användning av fordon FOR-1990-01-25-92
<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/1990-01-25-92>
- *Föreskrifter för kontroll av vägfordon*: FOR-2017-10-13-1615
<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2017-10-13-1615>

Föraren (trafikanten) ansvarar för att fordonet körs säkert och lastas och säkras enligt vägtrafiklagen: Lov om vegtrafikk (vegtrafikkloven) LOV-1965-06-18-4 § 23:

§ 23. Ansvar för fordonets skick m.m.

När resan inleds ska föraren försäkra sig om att fordonet är i gott skick och lastat enligt föreskrifterna. Föraren ska också under transporten se till att fordonet är i gott skick och att godset när säkrat.

Ur den norska vägtrafiklagen:

§3-2(1): Godset ska placeras på ett sådant sätt att föraren har den sikt som krävs för att kunna manövrera säkert.

§3-2(2): Godsets vikt ska fördelas på lämpligt sätt mellan axlarna.

§3-2(3): Godset ska vara säkrat så att det inte orsakar skada eller fara, släpar på vägen, ramlar av fordonet eller orsakar onödigt buller. Detta gäller även kätting, spännband, presenning eller annan lastsäkringsutrustning. Gods som kan damma eller rinna av fordonet ska fuktas, täckas med presenning, nät eller på annat sätt hindras från att lämna fordonet under transporten.

§3-3(1): Gods ska stuvras och säkras så att det inte kan falla av lastytan eller på annat sätt utgöra en fara.

§3-3 punkt 2: Beräkning av lastsäkringskrafter ska utföras enligt den senaste versionen av EN 12195-1. En annan beräkningsmetod kan godtas om det kan bevisas eller på annat sätt visas att lastsäkringen tål åtminstone de angivna krafterna.

Åtminstone följande krafter ska säkerställas:

1. Körriktning: 0,8 gånger lastvikten
2. Sido- och körriktning: 0,5 gånger lastvikten
3. Godset måste säkras så att det inte kan glida, tippa eller falla omkull.

Polen

I Polen ansvarar avsändaren lastning, säkring och dokumentation. Avsändaren anlita en tredje part för lastning (t.ex. logistikcenter) men förbli ansvarig. Avsändaren vet allt om godset, vet hur det ska lastas, känner till tyngdpunkten och så vidare. Det innebär att avsändaren måste beställa lämplig lastbärare för godset och ta fram ett ordentligt lastsäkringsarrangemang. Avsändaren ansvarar för att använda lämplig utrustning för att lasta godset och säkra. Föraren av fordonet kan övervaka och hjälpa till för att bedöma om godset är väl säkrat eller inte. Efter att ha undertecknat transportdokumentationen ansvarar föraren för trafiksäkerheten under transporter.

- *Vägtrafiklagen*: Vägtrafiklagen av den 22 juni 1997 (Polens författningssamling 2012, punkt 1137)
<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20120001137>
  - *Artikel 61 - Huvudreglering om surring: massa, axel, stabilitet ...*
  - *Artikel 129 - Polisens rätt att göra vägkontroller av förare och fordon*
- *Lagen om godstransporter på väg: Lag om vägtransporter av den 6 september 2001* (Polens författningssamling 2001 nr 125 punkt 1371)
<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=wdu20011251371>
  - *Kapitel 9 – Vägkontroller*
- *Transportlagen*: Transportlagen av den 15 november 1984 (Polens författningssamling 2015, punkt 915)
<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20150000915>
  - *Art 41 - Avsändaren är ansvarig för att lastens förpackning är tillräcklig om det behövs*
  - *Art 42 - Föraren kan vägra att transportera otillräckligt förpackade varor eller skadat gods*
  - *Art 43 - Avsändaren ansvarar för förpackning, lastning och säkring*
- *Trafikregler*: Tidskrift för lagar · 2018; pos. 361. *Infrastrukturministerns förordning av den 25 januari 2018 om metoden för transport av gods*
<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20180000361/O/D20180361.pdf>
  - *Transport måste säkras enligt EN 12195 -1*

Utdrag ur transportlagen (Dz. U. z 2015 poz. 915):

Artikel 41.

1. Avsändaren är skyldig att överlämna varorna till transportören i ett skick som möjliggör korrekt transport utan förlust och skada.
2. Föremål som på grund av sina egenskaper kräver förpackning är avsändaren skyldig att överlämna till transportören i den förpackning som anges i bestämmelserna om standardisering, och i avsaknad av bestämmelser i detta avseende - på det sätt som anges av den minister som är behörig för transport.

Artikel 42.

1. Transportören får vägra att ta emot gods för transport vars skick är defekt eller förpackningen är otillräcklig eller inte har den förpackning som krävs.
2. Transportören får som villkor för att ta emot godstransport vars förpackning inte uppfyller villkoren i artikel 41 eller med spår av skada kräva att fraktsedelns skickas till avsändaren med sändningens skick.

Artikel 43.

1. Om inte annat föreskrivs i avtalet eller i en särskild bestämmelse skall lastverksamheten vara avsändarens respektive mottagarens ansvar.
2. Avsändaren, mottagaren eller annan enhet som utför godstransporter ska vara skyldig att utföra dem på ett sådant sätt att transporten av godsfrändelsen säkerställs i enlighet med vägtrafikbestämmelser och allmänna vägbestämmelser, och i synnerhet inte äventyrar trafiksäkerheten, överskrider fordonens tillåtna vikt eller överskrider de tillåtna axellasterna.

Portugal

I Portugal är det föraren som ansvarar för lastsäkringen. Enligt nya regler från 2021 ska föraren inte vara involverad i lastning/lossning utan lastsäkringen ska utföras av föraren.

- *Lagdekret nr 102-B/2020 av den 9 december 2020*
<https://data.dre.pt/eli/dec-lei/102-b/2020/12/09/p/dre/pt/html>
- *Lagdekret nr 57/2021 av den 13 juli*
<https://data.dre.pt/eli/dec-lei/57/2021/07/13/p/dre/pt/html>

Slovakien

I Slovakien anges det i *vägtrafiklagen 106/2018 69 §* att den som är lastar (avsändare) ansvarar för att lasten säkras. Om det har överenskommit att transportören (föraren) ska säkra lasten ska avsändaren på ett verifierbart sätt tillhandahålla instruktioner om hur lasten ska säkras, med beaktande av godsets art och typ. Avsändaren ska ange den utrustning som ska vara tillgänglig för transportören för att säkra lasten.

- *Vägtrafiklagen 106/2018 § 69 – Vem ansvarar för lastsäkringen –*
[106/2018 Coll. - Lag om framförande av fordon i vägen... - SLOV-LEX](#)
- *Vägtrafiklagen amended 8/2009 51 § - Krav – kravet på att lasten ska säkras på ett sådant sätt att den inte glider, tippas, vandrar eller på annat sätt rör sig fritt när fordonet ändrar hastighet eller färdriktning.*
[8/2009 Coll. - Lag om vägtrafik och om förändring ... - SLOV-LEX](#)
- *Regulations for cargo securing: 134/2018 10(11) §- Krav på att utrustning ska följa standard EN 12195-2, -3 och -4 och antalet surringar beräknas med EN-12195-1*
[134/2018 Z.z. - Dekret från transportministeriet och högre... - SLOV-LEX](#)
- *Straffrätt: 8/2009 138(1b) § - Polisen kan bötfälla företag eller privatpersoner med upp till 3 500 euro på plats för brott mot reglerna för lastsäkring.*
[8/2009 Coll. - Lag om vägtrafik och om förändring ... - SLOV-LEX](#)
- *Tillkännagivande 135/208 - Sätter EU-direktivet i kraft för fordonsbesiktning*
[135/2018 Z.z. - Dekret från transportministeriet och ... - SLOV-LEX](#)

Spanien

I Spanien är det i princip avsändaren som är ansvarig för lastsäkringen, såvida inte parterna har antagit att transportören tar över ansvaret för att göra det enligt de instruktioner som informerats av generaldirektoratet för vägtrafik (DGT). Oaktat det föregående, när det gäller budtjänster, är transportören ansvarig för säkringen. Detsamma gäller för liknande tjänster som består i leverans och mottagande av paket som kan lastas och lossas utan användning av maskiner eller andra bemannade verktyg.

Det innebär att avsändaren bär ansvaret vid brott i samband med bristfällig lastsäkring, såvida inte överföringen av denna skyldighet till transportören tidigare har fastställts (genom transportavtal eller liknande dokumentation). Transportören ansvarar endast för denna verksamhet när det gäller budtjänster och liknande.

- *Kungligt lagstiftningsdekret 6/2015 av den 30 oktober om godkännande av den reviderade texten till lagen om trafik, motorfordonstrafik och trafiksäkerhet.*
<https://www.boe.es/eli/es/rdlg/2015/10/30/6/con>
- *Lag nr 15/2009 av den 11 november om avtal om landtransport av gods.*
<https://www.boe.es/eli/es/l/2009/11/11/15/con>
- *Kungligt dekret 563/2017*
<https://www.boe.es/eli/es/rd/2017/06/02/563>
- *Instruktion 18/TV- 103*
http://www.kemler.es/wp-content/uploads/Instruc_18_TV_103_carga_transporte_publico_mercancias.pdf

Tyskland

I Tyskland kan ansvaret för korrekt lastsäkring falla på alla som är involverade i transporten – förare, åkeri, företaget som har lastat fordonet. Polisen kommer att bedöma vilket organ som är primärt ansvarigt för otillräcklig lastsäkring.

Föraren för att inte ha säkrat godset tillräckligt. Transporten får endast påbörjas om fordonskombinationen är säker och i gott skick.

Åkeriet för att inte tillhandahålla lämpligt fordon, samt lämplig lastsäkringsutrustning. Eller för att inte ha uppfyllt instruktionsplikten till föraren. I vissa länder är åkeriet skyldigt att övervaka lastsäkringen av föraren.

Avsändaren/mottagare för att inte ha förberett/förpackat godset tillräckligt bra för transport eller för att inte ha lossat fordonet korrekt.

- *Vägtrafiklagen (StVG)*
<http://www.gesetze-im-internet.de/stvg/>
- *Vägtrafikregler: Vägtrafikregler (StVO)*
<http://www.verkehrsportal.de/stvo/stvo.php>

- *Regler för vägtrafiktillstånd (StVZO)*
<https://germanlawarchive.iuscomp.org/?p=1290>
- *Straffrätt: Lagen om administrativa brott (OWiG)*
https://www.gesetze-im-internet.de/owig_1968/_130.html

StVO § 22 Last

1. Lasten, inklusive lastsäkringsutrustning och lastningsutrustning, ska förvaras och säkras på ett sådant sätt att den inte kan glida, rulla, falla eller alstra undvikbart buller, inte ens vid nödbromsning eller plötsliga undanmanande rörelser. De erkända tekniska reglerna måste följas.

"De erkända tekniska reglerna måste följas"

CEN 12195-1:2011

- Europeiska tekniska regler för lastsäkerhet från Comité Européen de Normalisation (CEN)
  - Standarden CEN 12195-1:2011, till skillnad från VDI 2700, sänker kraven till viss del
- Anmärkning: CEN 12195-1 gäller endast fordon med en högsta tillåtna vikt på mer än 3 500 kg

VDI 2700

- Nationella tekniska regler för lastsäkerhet från Verein deutscher Ingenieure (VDI)
- CEN 12195-1: 2003 baserades på VDI 2700, så att det knappast finns några skillnader
- Fordon med en totalvikt lägre än 3 500 kg omfattas således av bestämmelserna i VDI 2700

StVO § 23 Övriga skyldigheter för fordonsförare

(1) Den person som kör ett fordon är ansvarig för att se till att deras sikt och hörsel inte försämras av fordonets passagerare, djur, last, utrustning eller skick. Den som kör ett fordon ska också se till att fordonet, tåget, kombinationen, lasten och passagerarna följer föreskrifterna och att fordonets trafiksäkerhet inte försämras av lasten eller passagerarna. Dessutom måste det säkerställas att de föreskrivna kännetecknen alltid är läsbara. Obligatoriska belysningsystem ska också finnas på plats och fungera på motorfordon och släpvagnar till dessa fordon under dagen.

StVZO § 30

(1) Fordon måste vara konstruerade och utrustade så att personer, särskilt i händelse av olyckor, skyddas från skador och att skadornas omfattning och konsekvenser förblir så små som möjligt.

StVZO § 31 - Ansvar för fordonens drift

1. Varje person som för ett fordon eller ett tåg av fordon som är förbundna med varandra ska vara lämplig för oberoende ledning.
2. Innehavaren får inte beordra eller tillåta idrifttagning om han vet eller borde veta att föraren inte är lämplig för oberoende ledning eller att fordonet, tåget, teamet, lasten eller beläggningen inte överensstämmer med bestämmelserna eller att fordonets trafiksäkerhet blir lidande till följd av lasten eller beläggningen.

Österrike

I Österrike är föraren ansvarig för att kontrollera att fordonet är trafiksäkert innan transporten påbörjas. Upptäcks brister i lastsäkringen vid en flygande inspektion kan dock även andra parter i transportkedjan straffas, förutom föraren.

- *Vägtrafiklag*: Österrikiska Kraftfahrgesetz
<https://www.ris.bka.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundensnormen&Gesetzesnummer=10011384>

I 101 § 1a § står det klart och tydligt att föraren är ansvarig, om det inte finns någon annan person som särskilt är ansvarig. Det finns också ansvar för fordonsägaren. Men det mesta av ansvaret ligger kvar hos föraren som ska kontrollera att fordonet följer alla regler innan transporten påbörjas.

Kommentar från *Martin Winkelbauer KfV* (Kuratorium für Verkehrssicherheit), Wien Austria:
I rättsfallen, där jag då och då är expertvittne, handlar diskussionen mer om det allmänna ansvar som borde vara fastställt i transportavtalet (men som ofta inte är det). I de fall jag ser finns det inga regler om byte av ansvar (vi rekommenderar Incoterms) och ingenting om vem som måste göra lastning och lossning. CMR har inga regler om det, men det finns ett att falla tillbaka på i österrikisk lag (en dom från Högsta domstolen), som säger att om ingenting avtalats ansvarar avsändaren för lastning och säkring av godset och mottagaren ansvarar för lossning av godset. Även om föraren hjälper till, styrs processen av avsändare eller mottagare och föraren fungerar som deras assistent.